

Wijziging van eenige bepalingen der wetten betreffende de personele belasting.

(Koninklijke Boodschap; Ontwerp van Wet.)

[18. 1.]

KONINKLIJKE BOODSCHAP *ingekomen in de zitting van den 28sten Februarij 1868.*

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot wijziging van eenige bepalingen der wetten betreffende de personele belasting.

De toelichtende memorie die het wets-ontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren! bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage, den 25sten Februarij 1868.

WILLEM.

[18. 2.]

ONTWERP VAN WET *tot wijziging van eenige bepalingen der wetten betreffende de personele belasting.*

WIJ WILLEM III, ENZ.

Alzoo Wij in overweging genomen hebben dat het noodzakelijk is, eenige bepalingen der wetten van 29 Maart 1833 (*Staatsblad* n°. 4) en 24 April 1843 (*Staatsblad* n°. 15) te wijzigen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De bepalingen, vervat in § 2 litt. *e* en *f* van art. 5 der wet van 29 Maart 1833 (*Staatsblad* n°. 4) en art. 2 der wet van 24 April 1843 (*Staatsblad* n°. 15), worden afgeschaft en de litt. *c* en *d* der gemelde paragraaph worden gelezen als volgt:

- c.* » tot inrigtingen van hooger, middelbaar of lager schoolonderwijs, tot seminariën, bewaarscholen en kweekscholen voor onderwijzers of voor de zeevaart; tot het geven van godsdienst- en onderwijs door geestelijken of bedienaren der godsdienst;
- d.* » tot instellingen van weldadigheid, vermeld in de artt. 1 en 2 der wet van 28 Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 100);
- » tot wees- en gasthuizen en tot gestichten van verbetering of voor idioten, krankzinnigen, ziekenverzorging, blinden, doofstommen of ooglijders;
- » tot de werkzaamheden van erkende vereenigingen van algemeen nut;
- » tot inrigtingen ter bevordering van kunsten en wetenschappen, die onder openbaar gezag of beheer staan of aan erkende vereenigingen toebehooren;
- » een en ander, voor zoover daarbij geene andere voordeelen worden beoogd of genoten, dan die ten nutte der zaak zelve komen."

Artikel 2.

§ 2 van art. 6 der bovengenoemde wet van 1833 vervalt, en § 2 lit. *i* van art. 5 der wet wordt gelezen als volgt:

» tot uitoefening van fabrieks-, trafieks-, ambachts- en handwerksnijverheid; tot bergplaatsen van goederen van spoorwegaansmaatschappijen, en tot vervaardiging, herstelling of bergplaats van hare voer- en rijtuigen of materialen; tot bergplaatsen van koopwaren of van voorwerpen tot uitrusting van vaartuigen; tot bergplaatsen van rij- en voertuigen, gebezigd tot uitoefening der bedrijven van huurkoetsier, wagenaar, karreman, stalhouder, ondernemer van postrid-, diligence- en omnibusdienst of van ma- négehouders; alles voor zoover in deze lokalen geen kantoor of winkel wordt gehouden, of geene goederen of waren worden uitgesteld."

Artikel 3.

Aan art. 17 derzelfde wet wordt toegevoegd de navolgende bepaling:

» Wegens vrouwelijke dienstboden, die op den eersten Mei des jaars, waarover de belasting loopt, jonger dan een en twintig jaren zijn, bedraagt de belasting f 5.00, zonder toepassing van het opklimmend tarief."

Artikel 4.

Art. 19, lit. *g*, derzelfde wet, aangevuld bij art. 10 der bovengenoemde wet van 1843, wordt gelezen als volgt:

» Dienst- en werkboden in gebouwen, instellingen, gestichten of inrigtingen, vermeld onder litt. *c* en *d* van art. 5 § 2, voor zooveel zij geene belastbare diensten verrigten, regtstreeks ten behoeve van hen, die aldaar in eenige betrekking of als leden werkzaam zijn."

Artikel 5.

Lit. *k* van art. 19 der bovengenoemde wet van 1833, zoo als die gewijzigd is bij de laatste alinea van art. 10 der voormelde wet van 1843, wordt gelezen als volgt:

» De eenige vrouwelijke bediende, overigens naar de eerste, derde of vierde klasse belastbaar, in dienst van den belastingpligtige, welke geene andere bedienden houdt en vier of meer eigen of aangehuwde kinderen of kindskinderen bij zich heeft inwonon, die allen op den eersten Mei des jaars, waarover de belasting loopt, jonger dan een en twintig jaren zijn."

Artikel 6.

In het hoofd van het tarief, gevoegd bij art. 15 der bovengenoemde wet van 1843, worden de woorden: »gemeente van" vervangen door: »gemeenten, met eene kom van".

Artikel 7.

Aan § 1 van art. 28 der bovengenoemde wet van 1833 worden de navolgende bepalingen toegevoegd:

» Ten aanzien van den eersten grondslag kunnen, behalve de jaarlijksche onzuivere huurwaarde, ook maand- of weekhuren worden aangegeven. Andere aangiften worden aangemerkt als niet gedaan.

» Voor zoover de belastingpligtige de aangegeven maand- of weekhuur niet zelf tot jaarhuur heeft herleid, wordt de eerste door vermenigvuldiging met tien en de laatste door vermenigvuldiging met drie en dertig tot jaarhuur herleid, en alzoo herleid, als de aangegeven jaarlijksche onzuivere huurwaarde aangemerkt."

Artikel 8.

In art. 28 § 3 derzelfde wet van 1833 vervalt de slotbepaling, aanvangende met de woorden: »onder uitzondering".

Artikel 9.

In art. 30 § 3 derzelfde wet vervalt het derde lid.

Artikel 10.

§ 3 van art. 33 derzelfde wet vervalt.

Artikel 11.

De §§ 1, 2, 4, 5 en 6 van art. 35 derzelfde wet van 1833 worden vervangen door de navolgende paragraphen:

§ 1.

» Wanneer, blijkens de processen-verbaal, in art. 34 bedoeld, door verzuim van aangifte, of door aangifte volgens welke geene belasting verschuldigd zou zijn, wegens één of meer der drie eerste grondslagen belasting is ontdoken, of wanneer, blijkens die

Wijziging van eenige bepalingen der wetten betreffende de personele belasting.

(Memorie van Toelichting.)

„ processen-verbaal, de ontdoken belasting meer bedraagt dan een achtste van die, naar de aangifte verschuldigd, verbeurt de belastingplichtige, onverminderd zijne verplichting tot voldoening der verschuldigde belasting, eene boete, gelijkstaande met het vijfde van der ontdoken belasting naar de vermelde grondslagen.

„ Wanneer de eerste grondslag verzwegen is, wordt voor de berekening der boete, de aangifte wegens den tweeden en derden grondslag beschouwd als niet gedaan.”

§ 2.

„ De boeten worden berekend over de hoofdsom, voor iederen grondslag afzonderlijk en over een geheel jaar.
„ De minste boete wegens een of meer der drie eerste grondslagen bedraagt f 3.00.”

§ 4.

„ De waarde van het mobilair wordt op den voet van het tarief, bij art. 28 § 3 gevoegd, bepaald, en de daarvoor verschuldigde belasting door den ontvanger in de kohieren uitgetrokken :

„ indien een gebouw of belastbaar deel daarvan verzwegen of slechts ten deele aangegeven is;

„ indien voor den vierden grondslag geene aangifte is gedaan;

„ indien den schatters geen vrije toegang of niet de noodige aanwijzing gegeven is;

„ indien bij aanvraag om schatting, de schatters bevinden dat het mobilair of een deel daarvan is weggevoerd.

„ Eene evenredige verhooging naar het tarief heeft mede plaats, indien voor het mobilair geene schatting is aangevraagd en de aangegeven huurwaarde, blijkens een proces-verbaal van schatting, bij art. 34 bedoeld, te laag bevonden is.”

Artikel 12.

Aan art. 45 derzelfde wet van 1833 wordt toegevoegd de navolgende

§ 5.

„ Aan den belastingplichtige kan door het hoofd van het departement van Financien kwijtschelding of afslag van personele belasting worden gegeven voor de termijnen des dienstjaars, die tijders de indiening van het daartoe strekkend verzoekschrift nog niet zijn verschenen, wanneer door brand, overstroming of andere geheel onvoorzien rampen, de in den aanslag voor de drie eerste grondslagen begrepen gebouwen of de voorwerpen van den vierden grondslag vernield of de belastbare paarden omgekomen zijn”.

Artikel 13.

In art. 48, eerste alinea, derzelfde wet, worden de woorden: „ §§ 1 en 4 van art. 35” vervangen door: „ §§ 1 en 2 van art. 35”.

Artikel 14.

In art. 51, tweede alinea, derzelfde wet, vervallen de woorden: „ niet aan de schatkist vervallende”.

Artikel 15.

Het formulier van het beschrijvingsbiljet, vastgesteld bij art. 30 § 1 der bovengenoemde wet van 1833 en laatstelijk gewijzigd ingevolge art. 17 der voormelde wet van 1843, wordt met de bepalingen van deze wet in overeenstemming gebracht.

Artikel 16.

Deze wet treedt in werking den eersten Mei 186 .

Lasten enz.

[18. 3.]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Welke gewigtige bezwaren er verbonden zijn aan eene geheele herziening van de wettelijke bepalingen betreffende de belasting op het personeel, is bij herhaling gebleken. De daartoe in de jaren 1843, 1857 en 1865 door de Regering in het werk gestelde pogingen hadden geen van alle een gunstig gevolg.

En nu de opbrengst der personele belasting voor vier vijfde deel aan de gemeenten wordt uitgekeerd, en de plaatselijke financiële belangen daarbij in zoo groote mate zouden betrokken zijn, heeft eene ingrijpende verandering van het bestaande te meer hare bedenkelijke zijde. Doch wat hiervan ook zij, zoo zou een dergelijke arbeid, met de daaraan voorafgaande inzameling van de noodige bouwstoffen, van zeer omvangrijken en tijdroovenden aard zijn.

Naar het oordeel der Regering, mag dit dan ook niet beletten, dat pogingen worden aangewend om de bestaande wettelijke bepalingen van eenige harer voornaamste gebreken of onbillikheden te zuiveren. Als zoodanig kunnen onder anderen wel worden aangemerkt het belasten van sommige perceelen, uitsluitend gebezigd tot instellingen van weldadigheid, tot ziekenverpleging of weeshuizen, tot het geven van godsdienstonderwijs, als bewaarscholen, als inrigtingen strekkende ter bevordering van kunsten en wetenschappen door erkende vereenigingen, tot pakhuizen of bergplaatsen voor den handel, en evenzoo de bepalingen ten aanzien der belasting op vrouwelijke dienstboden die den leeftijd van 18 jaren bereiken. Tot het wegnemen dier gebreken hoofdzakelijk, strekt dit ontwerp van wet.

De tegen eene partiele wijziging meermalen geopperde bedenking, dat hierdoor de raadpleging der bestaande wetsbepalingen voor de belanghebbenden bezwarend wordt, moet althans ten aanzien van de onderwerpelijke belasting haar grootste gewigt verliezen, daar ingevolge art. 30 § 1 der wet van 29 Maart 1833 (*Staatsblad* n. 4), bij den aanvang van elk dienstjaar aan de woningen van alle ingezetenen een beschrijvingsbiljet wordt bezorgd, dat onder anderen de voornaamste bepalingen der wet en de door haar aan de belastingplichtigen opgelegde verplichtingen bevat. Bovendien zal voor eene officiele uitgave van de onderscheidene wetten op het personeel, tot één geheel gebragt, worden gezorgd.

De invloed van de voorgestelde vrijstellingen of verminderingen van lasten op de opbrengst van de belasting kan, gelijk bij overweging van de hiertoe betrekkelijke bepalingen aanstonds in het oog valt, meerendeels niet vooraf met volledige juistheid worden begroot. Maar veilig mag worden aangenomen, dat het op het totaal der belasting voor iedere gemeente betrekkelijk van zeer geringen invloed zal zijn, en dat dus de gemeentebesturen de hoofdelijke omslagen of het getal procenten op het personeel, krachtens de wet van 7 Julij 1865 (*Staatsblad* n. 79), zoo al, dan toch slechts onmerkbaar zullen behoeven te verhoogen, om dit bedrag bij de gezamenlijke belastingplichtigen der gemeente terug te vinden.

Voor de gemeenten, die van deze belasting, op eene enkele uitzondering na, allen vier vijfde gedeelten ontvangen, behoeven dus de bedoelde voorgedragen bepalingen geen nadeel, maar alleen eene zeer geringe verplaatsing van last, van enkele belastingplichtigen op alle, ten gevolge te hebben. En wat het Rijk betreft, dit zal slechts voor een vijfde deelen in het betrekkelijk gering bedrag dat de hoofdsom en de Rijksprocenten minder zullen opbrengen.

Bovendien zal dit bedrag wel dadelijk voor het grootste deel, teruggevonden worden in de jaarlijksche toeneming van de opbrengst dezer belasting.

Tot toelichting strekke voorts het navolgende:

Art. 1, *lit. c.* De bestaande wet stelt bij art. 5 § 2, *lit. c.*, vrij de akademien, seminarien, athenaeën, gymnasien, collegien en schoollocalen. Maar ook de bewaarscholen en de kweekscholen voor onderwijzers en voor de zeevaart behooren niet als belastbare localen te worden aangemerkt. Evenzoo is het billijk te achten dat de localen, door geestelijken of bedienaars der godsdienst uitsluitend tot het geven van onderwijs in de godsdienst gebezigd, worden vrijgesteld.

Overigens is het duidelijk dat naar de onderwerpelijke bepaling, in verband met de wet op het lager onderwijs, alle schoollocalen, zoowel bijzondere als openbare, in de termen van vrijstelling vallen, wanneer de onderwijzers slechts voldaan hebben aan de voorschriften der evengenoemde wet.